Dosarul nr. 2c-2451/2023 /2-23136169-12-2c-21092023/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

30 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Judecătorul Angela Ciubotaru,
soluționând unipersonal, în procedura cererilor cu valoare redusă,
după ce i s-a comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate pârâtei, care a depus referință,
în baza materialelor anexate la dosar,
cauza civilă intentată la acțiunea înaintată de SRL „AVANGARD CARGO” împotriva SRL „PRORUC-TRANS” privire la încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor judiciare.

C O N S T A T Ă :

La data de 20 septembrie 2023 SRL „AVANGARD CARGO” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „PRORUC-TRANS” privire la încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 26.07.2023 între SRL „AVANGARD CARGO” în calitate de expeditor și SRL „PRORUC-TRANS” în calitate de transportator, a fost încheiat contractul-comandă nr. KK-1 privind prestarea serviciilor de transport și expediție, cu destinația RU-MD.

Reclamanta indică faptul, că în baza contractului-comandă KK-1 din 26.07.2023, SRL „PRORUC-TRANS” transportator s-a obligat să presteze serviciile de transport a mărfii indicate în p. 4, iar SRL „AVANGARD CARGO” expeditor s-a obligat să achite suma de 3 000 USD, în lei MD conform cursului oficial al BNM, pentru serviciile prestate.

Susține reclamanta, că în conformitate cu prevederile contractuale data încărcării a fost stabilită pentru 31.07.2023 orele 08:00, ora locală, însă la data fixată în contract, transportatorul SRL „PRORUC-TRANS” nu s-a prezentat la încărcare pentru a fi încărcat, fără a invoca motivul, astfel pârâta nu și-a executat corespunzător și pe deplin obligațiile asumate contractuale.

Menționează reclamanta, că SRL „AVANGARD CARGO” fiind expeditor, a suportat prejudiciu, deoarece a asumat obligații față de terțe persoane, reputația profesională a reclamantei a avut de suferit.

Comunică reclamanta, că la data de 01.08.2023 pe adresa poștală a pârâtului, specificată în contract, a fost expediată notificare nr. 95/1 prin care s-a adus la cunoștință despre faptul neexecutării contractului nr. KK-1 din 26.07.2023, cu indicarea circumstanțelor și a sumei penalității, cu solicitarea de a achita benevol suma penalității. La data de 05.08.2023 reclamația a fost recepționată sub semnătura, astfel pârâtul a avut

timp suficient pentru onorarea obligației de plată și care prin comportamentul său a dovedit că în rapoartele de drept se clasifică ca persoana juridică de rea-credință, reieșind din ignoranța și atitudinea acestuia din urmă față de rezolvarea situației care caracterizează de fapt relațiile comerciale dintre persoane juridice.

Solicită reclamanta, în temeiul articolelor 647, 774, 775,776, 858, 901, 947, 948, 992, 993, 1411, 1375, 1376 din Codul Civil al RM*, încasarea din contul pârâtei SRL „PRORUC-TRANS" în beneficiul SRL „AVANGARD CARGO" a penalității în mărime de 900 USD, în lei, conform cursului BNM la ziua efectuării plății și a cheltuielilor judiciare*.

Prin referința depusă la data de 30.11.2023 reprezentantul pârâtei, avocatul Macovei Gheorghe, a susținut că, nu recunoaște acțiunea, consideră că este una abuzivă și nefondată juridic și solicită a fi respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea poziție de apărare, partea pârâta a invocat, că clauza înserată în pct. 32 al contractului, prin care s-a stabilit că, *pentru neprezentarea unității de transport la încărcare în ziua stabilită, la fel pentru prezentarea la încărcare a automobilului și garniturii remorcate cu alte numere de înmatriculare, în lipsa unui acord suplimentar în scris cu firma de transport și expediție, de la transportul-executant este percepută o penalitate în mărime de 30% din suma navlului, specificată în cerere*, este una vădit abuzivă.

Susține reprezentantul pârâtei, că contractul comandă nr. KK-1 din 26.07.2023 este un contract prestabilit, de adeziune, a căror clauze nu sunt negociate individual, clauza cu privire la penalitate este o clauză propusă de către SRL „AVANGARD CARGO" astfel încât, acesta în calitate de expeditor avea drept scop asigurarea proprie în caz de survenire a unor situații de natură ce fac imposibilă executarea obligațiilor contractuale.

Menționează reprezentantul pârâtei că o asemenea clauză, prevăzută la pct. 32 din contractul comandă nr. KK-1 din 26.07.2023 impune o obligație doar referitor la transportator, însă nu este prevăzută o obligație similară/corelativă în sarcina expeditorului. O asemenea clauză penală stabilită în cuantum procentual de 30%, deviază contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale, iar cuantumul procentual de 30% este unul disproporționat și reprezintă un dezavantaj considerabil pentru pârât, la caz, pentru transportator. O asemenea clauză, dezavantajează prioritar din punct de vedere economic transportatorul, or scopul acesteia a fost de a fi asigurat exclusiv expeditorul într-un cuantum impracticabil și inaccesibil în materia contractelor de prestări servicii de transport.

A invocat reprezentantul pârâtei faptul, că în textul cererii de chemare în judecată, se pretinde că reclamantei a fost cauzat un prejudiciu, însă la materialele cauzei nu au fost anexată nici o probă care să fortifice cele indicate.

Astfel, prin referința înaintată, solicită pârâta, prin intermediul avocatului ales, în temeiul art. 1069 alin. (1), 1073 alin. (1), 1074, 1076 alin. (1), 1077 alin. (1) pct. 4, lit. a), alin. (3) Cod civil, art. 12 alin. (1), 118 alin. (1), 123 Cod de procedură civilă, *declararea nulității absolute a clauzei contractuale prevăzută la pct. 32), 35) din contractul-cerere*

nr. KK-1 din 26.07.2023 şi respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

La data de 24 ianuarie 2024 reclamanta a prezentat obiecții asupra referinței, exprimând dezacordul cu argumentele expuse în conținutul acesteia.

Reclamanta a menționat, că clauza cu privire aceasta este îndreptățită să solicite repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea contractului în baza p. 32, și anume să pretindă suma în mărime de 900 USD. /3 000 USD * 30% = 900 USD, 3 000 USD - este costul contractului, stabilită în p. 14 al contractului-comandă. 30% - este clauza penală (penalitate) stabilită în p. 32 al contractului-comanda/.

Susține reclamanta, că afirmațiile pârâtului privind imposibilitatea de a negocia clauzele contractuale, nu corespund realității, devreme ce inițial, înainte de a fi semnat, contractul-comanda a fost expediat în „*word*" pârâtei pentru negocierea și respectiv aceasta a fost în drept să-și expună poziția referitor la prevederile contractuale. Contractul este act juridic civil care presupune manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile. SRL „AVANGARD CARGO" este o companie de expediție, nu ocupă poziția dominantă pe piața și nu deține monopolul în această sferă, pârâta a fost în drept să accepte, să negocieze sau să refuze semnarea contractului, iar prin aplicarea semnăturii și ștampilei a companiei sale, aceasta a exprimat consimțământul de a fi parte la acest contract, prin care și-a rezervat drepturile și a asumat obligațiile.

Totodată, reclamanta a comunica faptul că, relațiile între părți SRL „AVANGARD CARGO" și SRL „PRORUC-TRANS" nu s-au limitat la semnarea doar a unui singur contract, ci părțile au conlucrat și până la situația creată în baza contractului nr. KK-1 din 26.07.2023, precum și după, astfel pârâta SRL „PRORUC-TRANS" niciodată nu s-a împotrivit, nu s-a opus la încheierea acestor contracte sau cel puțin nu și-a manifestat intenția de a-l modifica, cu toate că a fost liberă în acest sens.

Studiind materialele cauzei, probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, judecătorul conchide de a admite acțiunea pentru considerentele ce urmează.

În debut, judecătorul consideră necesar de a nota faptul că, oricine pretinde la un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept urmează să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată /art. 166 alin. (1) CPC/, altfel spus, posibilitatea persoanei de a-și apăra şi valorifica drepturile ori interesele legitime prin concursul justiției se realizează printr-un act procesual ce pune în mișcare acțiunea civilă denumită cerere de chemare în judecată. Un element indispensabil al acțiunii în jurul căruia pivotează procesul diferit justiției îl reprezintă pretențiile reclamantului către pîrît, adică solicitările concrete înaintate de persoană care pretinde încălcarea drepturilor și intereselor sale legitime, care și constituie obiectul acțiunii. Orice modificare, concretizare a cerințelor reclamantului urmează să îmbrace forma unei cereri de chemare în judecată.

În virtutea principiului disponibilității precum şi graţie rolului pasiv al judecătorului care guvernează dreptul procesual civil, judecătorul urmează să se expună strict în limitele obiectului acțiunii formulate de reclamant, fără a devia de la cerințele

acestuia şi fără a interveni în discreţia decizională a reclamantului. Rolul diriguitor al instanţei de judecată /art. 9 din Codul de procedură civilă/ se rezumă exclusiv la organizarea şi desfăşurarea procesului şi nicidecum la dirijarea conduitei părţilor sub aspectul susţinerii poziţiei procesuale, consolidării apărării şi conturării solicitărilor înaintate spre examinare instanţei de judecată care de altfel reprezintă prerogativa exclusivă a participanţilor la proces în virtutea principiului contradictorialităţii, inerent procedurilor civile. Instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sînt stabilite de prezentul cod şi de alte legi – adică în limitele legale prevăzute de art. 27, 60 şi art. 240 din Codul de procedură civilă, enumerate mai sus.

Potrivit dispoziţiilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 121 din CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Articolul 122 alin. (1)-(2) CPC prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Articolul 130 alin. (1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 138 alin. (4) CPC, înscrisul se depune în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicîndu-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original cînd, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanţele cauzei trebuie confirmate numai cu documente în original şi cînd, ca urmare a soluționării cauzei, înscrisul își pierde efectul juridic sau cînd copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum şi în alte cazuri cînd instanţa consideră necesară prezentarea originalului.

În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art. 276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii

statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

Potrivit prevederilor art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. art. 172 şi 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Totodată, potrivit prevederilor art. 276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreştişi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile, iar, potrivit alin. (2) lit. a) a aceluiași articol, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) - (2) Cod Civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.16 alin.(1) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare

încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.

Din materialele cauzei, s-a stabilit cert, că la data de 26.07.2023 între SRL „AVANGARD CARGO" /expeditor/ și SRL „PRORUC-TRANS" /transportator/, a fost încheiat contractul-comandă nr. KK-1 privind prestarea serviciilor de transport și expediție cu destinația RU-MD/în continuare contractul/. /f.d.13-14, 29-30/

În baza contractului, pârâta SRL „PRORUC-TRANS" s-a obligat să presteze serviciile de transport a mărfii indicate în pct. 4 /foi de ardezie/, iar reclamanta SRL „AVANGARD CARGO" s-a obligat să achite suma de 3 000 dolari SUA (inclusiv toate cheltuielile în drum).

Potrivit pct. 3 din contractul, data încărcării a fost stabilită pentru 31.07.2023 ora /locală/ 08:00.

Reclamanta a invocat faptul, că la data fixată în contract, transportatorul SRL „PRORUC-TRANS" nu s-a prezentat la încărcare, fără a invoca motivul.

Potrivit art. 123 alin. (6) din CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Pârâta nu a negat că între părți au existat raporturile contractuale, ceea ce prin prisma art. 123 alin. (6) CPC nu trebuie a fi dovedit.

La fel, pârâta prin referința înaintată nu a infirmat faptul încălcării prevederilor contractuale, limitându-se numai la invocarea nulității clauzei contractuale ce ține de penalitatea și lipsa probelor ce atestă prejudicierea reclamantei, motiv din care, sunt aplicabile prevederile art. 123 alin. (6) Cod de procedura civilă.

Potrivit pct. 32 din contract, transportul *trebuie să sosească la locul de încărcare fără întârziere, în ziua și la ora stabilite*. Pentru încălcarea condițiilor prezentei condiții, în cazul prezentării întârziate la locul de încărcare, transportatorul-executant achită o penalitate în mărime de 100 de euro, pentru fiecare zi de întârziere. Pentru *neprezentarea unității de transport la încărcare în ziua stabilită*, la fel, pentru prezentarea la încărcare a automobilului și garniturii remorcate cu alte numere de înmatriculare, *în lipsa unui acord suplimentar în scris* cu firma de transport și expediție, de la transportatorul-executant este percepută o *penalitate în mărime de 30% din suma navlului*, specificată în cerere.

Pentru nerespectarea termenului de livrare a încărcăturii la depozitul destinatarului, transportatorul-executant achită o penalitate în mărime de 100 euro pe zi de întârziere. /pct.33/

Răspunderea expeditorului în cadrul prezentei comenzi nu poate depăși suma comisionului expeditorului. Răspunderea în legătură cu prezentul contract-cerere, inclusiv, pentru staționarea supranormă, revine prin excepție expeditorului în cazul: *informării eronate cu privire la adresa locului de încărcare/descărcare, descrierii mărfii,*

deci, a denumirii, cantității, ambalajului, gabaritelor. La necesitate, clasa pericolului; data încărcării, denumirea expeditorului mărfii, destinatarului mărfii. /pct.34/

Potrivit pct. 35 al contractului, pentru nerespectarea punctelor enumerate mai sus în prezenta cerere, transportatorul-executant achită o *penalitate în mărime de 30% din suma navlului*, specificat în cerere.

Nefiind onorată obligația asumată de plată penalității contractuale, în legătura cu neprezentarea la data prestabilită a transportatorului-executant, la data de 01.08.2023, în vederea soluționării amiabile a litigiului în adresa pârâtei SRL „PRORUC-TRANS" a fost expediată pretenția nr. 95/1, prin care SRL „AVANGARD CARGO" a oferit un termen de trei zile pârâtei pentru achitarea sumei penalității calculate în mărime de 900 USD, recepționată potrivit avizului de recepție la data de 03.08.2024. /f.d.15,16 25-26/

Conform art. 1411 alin.(1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Conform art. 774 alin. (1) - (3) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi.

Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Conform art. 775 alin. (1) - (2) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispozițiile alin.(1).

Conform art. 776 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract*, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu art. 858 alin. (1) - (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, *cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

În conformitate cu art. 867 alin. (1) Cod civil, debitorul trebuie să execute obligația către creditor sau persoana împuternicită ori indicată de acest ori către persoana împuternicită prin lege sau hotărîre judecătorească.

Articolul 901 din Codul civil prevede mijloacele juridice de apărare ale creditorului în caz de neexecutare a obligației.

Conform art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

În termenii statuați la art. 901 alin. (5) Cod civil, neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.

Art. 903 Cod civil, precizează circumstanțele care justifică neexecutarea.

Conform art. 947 din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. Părţile pot conveni asupra unei penalități mai mari decît prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației.

În corespundere cu prevederile art. 948 Cod civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

Conform art. 949 alin. (1) din Codul civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atât executarea obligaţiei, cât şi plata penalităţii. Prin urmare, clauza penală este acea prevedere prin care o persoană, dă asigurări pentru executarea unei obligaţii în termen.

Prin urmare, clauza penală este acea prevedere prin care o persoană, dă asigurări pentru executarea unei obligații în termen, are un caracter compensatoriu al prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligației, fie executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Conform art. 953 alin.(1) Cod civil, în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, *la cererea debitorului*, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Prin referința înaintată, reprezentantul pârâtei a solicita declararea nulității absolute a clauzei contractuale prevăzută la pct. 32 și 35 din contractul-cerere nr. KK-1 din 26.07.2023.

Judecătorul conchide, că la caz, temei de declarare a clauzelor contractuale menționate, pe temeiurile invocate în referința, nu este, din considerentele expuse infra.

Conform art. 308 Cod civil, act juridic civil este *manifestarea* de către persoane fizice şi juridice a *voinţei îndreptate spre naşterea*, modificarea sau stingerea *raporturilor juridice civile*.

Potrivit art. 992 Cod civil, contract este *acordul de voinţă* realizat între două sau mai multe persoane prin care *se stabilesc*, se modifică sau se sting *raporturi juridice*.

Conform art. 993 alin. (1), (2) Cod civil, oricine își *poate alege în mod liber contractul*, dacă legea nu prevede altfel. Părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și *pot stabili conținutul lor*.

Potrivit art. 996 Cod civil, contractul poate fi modificat sau rezolvit numi în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților, dacă legea nu prevede altfel.

În accepțiunea art. 1027 alin.(1) Cod civil, contractul se consideră încheiat dacă *părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele* lui esențiale.

Conform art. 1047 alin.(1) Cod civil, contractul se consideră încheiat în momentul primirii acceptului de către ofertant.

Contractul este *legea părților*, este *acordul părților referitor la toate clauzele lui esențiale* și părțile au stabilit expres clauzele esențiale, au stipulat expres mijloacele juridice de apărare.

Potrivit art. 1073 Cod civil, într-un contract dintre profesioniști, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 și deviază considerabil, contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

La evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1073 şi 1074 se va ţine cont de: a) respectarea obligaţiei de transparenţă prevăzută la art.1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanțele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.

Potrivit art. 1077 alin. (2) din Codul civil, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect: obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului, solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale.

Potrivit. art. 1074 Cod civil, într-un contract, altul decât cel încheiat cu consumatorii sau între profesioniști, clauza propusă de către o parte care *nu a fost negociată individual* se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, cealaltă parte.

În conformitate cu art. 1077 alin. (1), pct. 4, lit. a) din Cod civil, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect faptul că contractul generează obligații în sarcina consumatorului, dar nu generează obligații în sarcina profesionistului.

La caz, reprezentantul pârâtei a invocat, că clauze ce țin de aplicarea penalității sunt abuzive și lovite de nulitate absolută, prin prisma art. 1074 și 1077 alin. (1), pct. 4, lit. a) din Cod civil.

Analizând prin prisma art. 122, 130 CPC întreg materialul probator administrat în cauză, judecătorul conchide că la semnarea/încheierea contractului, pârâtei i-au fost comunicate, explicate, aduse la cunoștință, informația privind condițiile contractuale, ultima a dispus de suficient timp pentru a lua cunoștință cu condițiile contactului, a avut posibilitatea reală de a nu accepta, de a obține informație de la altă companie de expediție pentru a compara informația, în vederea alegerii celei mai potrivite, însă personal, și-a exprimat consimțământul, prin aplicarea semnăturii și a ștampilei întreprinderii, alegațiile reclamantei în acest sens sunt întemeiate și confirmate prin probe.

La materialele dosarului se regăsesc patru contracte încheiate între aceleași părți, și anume nr. D-4 din 14.02.2022, nr. 11-27 din 20.02.2023, nr. 11-27 din 20.02.2023, nr. KF-18 din 20.07.2023 și nr. 0-8 din 13.06.2023, /f.d.50-58/

Prin semnarea contractelor sus menționate, și în special contractul nr. KK-1 din 26.07.2023, pârâta a demonstrat lipsa necesității acesteia de a influența asupra clauzelor inserate în conținutul contractului litigios.

Astfel, judecătorul apreciază critic alegațiile reprezentantului pârâtei referitor la faptul că condițiile contractului n-au fost negociate individual, deoarece materialele cauzei denotă contrariul.

În acest, judecătorul ține să explice că una din trăsăturile definitorii a consimțământului este exteriorizarea voinţei persoanei de a încheia un act juridic. Actele juridice pot fi exteriorizate în diferite modalităţi: în scris, verbal sau prin acţiuni concludente. Manifestarea de voinţă poate fi expresă (directă) atunci cînd este manifestată prin mijloace care pot să o aducă nemijlocit la cunoştinţa terţilor. Consimțământul trebuie să provină de la o persoană cu discernămînt, adică avînd facultatea de a pătrunde, de a judeca şi a aprecia lucrurile la justa valoare. Subiectul de drept civil trebuie să conştientizeze acţiunile sale, să-şi dea seama de urmările lor şi să le dorească în cunoştinţă de cauză. Consimțământul trebuie exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice. Această condiţie reiese din însăşi esenţa actului juridic civil care este o manifestare de voinţă, îndreptată spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor civile. Consimțământul nu trebuie să fie viciat. Pentru formarea valabilă a oricărui act juridic consimțământul trebuie să fie liber şi dat în cunoştinţă de cauză.

Astfel, pârâta-persoana juridică, cu siguranță a înțeles corect natura juridică a contractului de semnat, aceasta fiind în cunoștință de consecințele neîndeplinirii obligațiunilor asumate. Prin urmare, rezultă că aceasta din urmă a conștientizat semnificația prevederilor din contractul litigios, precum și a fost de acord cu acestea, iar în circumstanțele enunțtae, nu poate fi reținută ca întemeiată alegația reprezentantului pârâtei, precum că clauza cu privire la penalitate contractuale deviază, contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

În asemenea condiții, nu constituie bună-credință în sensul art. 11 Cod civil comportamentul pârâtei, devreme ce aceasta acționează în contradicție cu obligațiile asumate la momentul încheierii contractului, iar reclamanta s-a bazat pe acel comportament.

Mai mult, judecătorul reține că clauzele contractuale, declararea nulității absolute a cărora o solicită pârâta, nu prejudiciază disproporționat, contrar principiilor bunei-credințe, cealaltă parte a contractului, nefiind stabilit caracterul inechitabil al clauzelor contractuale contestate, nici devierea acestora contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

La caz, nu s-a constatat în contract prevederi care nu sunt compatibile cu principiile de bază (esențiale) ale reglementărilor de la care derogă, care ar limita drepturile sau obligațiile esențiale ce ar rezulta din natura contractului, de o manieră care ar periclita scopul contractului sau clauze care nu sunt clare.

De asemenea, judecătorul reține că pârâta la semnarea contractului și-a dat acordul asupra tuturor clauzelor contractuale, inclusiv asupra prevederilor privind plata penalităților.

Totodată, o cerere privind reducerea penalității pârâta nu a înaintat, pentru a fi aplicabile art. 953 alin.(1) Cod civil, nefiind invocate circumstanțele care justifică neexecutarea corespunzătoarea a prevederilor contractuale.

În circumstanțele enunțate, judecătorul conchide de a admite acțiune, din contul SRL „PRORUC-TRANS", în contul SRL „AVANGARD CARGO", penalitatea conform contractului comandă nr. KK-1 din 26.07.2023 în mărime de **900** (nouă sute) USD, în lei conform cursului BNM la momentul executării hotărârii.

Referitor la încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile de judecarea pricinii.

În conformitate cu art. 83 alin.(1) CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Iar, în conformitate cu alin. (2) al aceluiași articol, în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (iniţială şi reconvenţională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum şi cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti.

În acest context sunt relevante prevederile art. 94 alin. (1) CPC, care menţionează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Din considerentul că reclamantul solicită compensarea cheltuielilor judiciare suportate urmare intentării prezentului proces, vinovăția pârâtei fiind stabilită, judecătorul conchide de a încasa din contul SRL „PRORUC-TRANS", în contul SRL „AVANGARD CARGO", taxa de stat în mărime de 486 (patru sute optzeci și șase) lei.

În conformitate cu prevederile art. 26, 94, 96, 236-241, 243, 276^2-276^4, 357 CPC, judecătorul-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite integral acțiunea înaintată.

Se încasează din contul SRL „PRORUC-TRANS”, în contul SRL „AVANGARD CARGO”, penalitatea conform contractului comandă nr. KK-1 din 26.07.2023 în mărime de **900** (nouă sute) USD, în lei conform cursului BNM la momentul executării hotărîrii și taxa de stat în mărime de **486** (patru sute optzeci și șase) lei.

Participanții procesului sunt în drept să solicite hotărîrea integrală în termen de 30 zile. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere.

Dispozitivul hotărîrii judecătorești se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces.

Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătorii Chișinău, sediul Centru.

Judecător Angela CIUBOTARU